

BREU CURRICULUM DE MANUEL MOLINS.

Manuel Molins Casaña (Alfara del Patriarca. Horta Nord), cursà diferents estudis i es llicencià en les Universitats de Santo Tommaso de Roma i també en la Universitat de València. La seua formació teatral, atesa la situació dels Conservatoris d'Art Dramàtic de l'època, és producte sobretot d'una activitat intensa, continuada i independent, realitzant cursos amb prestigiosos professionals tant de l'Escola de Madrid com de la de Barcelona i altres professors internacionals (Uta Hagen, etc.), a més de la seua formació universitària. Va aconseguir el carnet de professionals mitjançant l'examen corresponent del Sindicat allà pel 1974. També va gaudir d'una beca el 1987 per investigar les unitats mínimes del teatre, des del punt de vista de la semiòtica teatral; treball que va realitzar a l'Inst. del Teatre de Barcelona junt amb el professor J. Enric Lahosa. Actualment és professor i dramaturg.

Va ser membre del Primer Consell Assessor de Teatre de la Generalitat Valenciana i de la Comissió de Dramatúrgia del Centre Dramàtic de la G.V. Així mateix, va ser professor de Dramatúrgia de l'Escola Superior d'Art Dramàtic i Dansa de València. Fundà el Grup 49 de teatre amb el qual participà en el moviment de Teatre Independent. Aquest grup, a banda de recórrer la nostra geografia i altres ciutats de l'estat amb diversos espectacles, intentà la recuperació de la llengua i cultura pròpies del País Valencià, tractant de bastir una àmplia base dramatúrgica que conjugara elements del teatre tradicional valencià o la història valenciana ocultada amb components de les tendències europees més innovadores (Beckett, Brecht, etc.) Participà en el Festival Internacional de Teatre Independent de Sant Sebastià i en diferents encontres amb els grups més significatius d'aquell moviment i en molts d'altres posteriors com ara les Jornades de Dramatúrgia de Vic, la Mostra d'Autors Contemporanis d'Alacant, les Jornades sobre la Llengua Oral als Mitjans de Comunicació organitzades per l'Institut de Filologia Valenciana, els Encontres Internacionals de Dramatúrgia de la Valldigna, II Jornades sobre el Repertori o el I Simposi sobre el teatre Infantil i Juvenil organitzats per la Universitat Autònoma de Barcelona, les Jornades sobre el Teatre Independent organitzades per la Universitat de Barcelona, etc. Així mateix, va dur la gerència i programació d'Studio S.A durant unes temporades i ha participat o dirigit nombrosos seminaris i activitats entre els quals cabria destacar *El Teatre del Poder i el Poder del Teatre* (seminari per a la Universitat d'Estiu a Gandia) o la *Dramatúrgia i Direcció Artística del Centenari d'Eduard Escalante* (1995); la *Direcció Artística del Cicle de Teatre llegit per a xiquets Llegir, Imaginar, Viure Teatre* o de *Teatre al Dia* per a la SGAE de València entre moltes altres. També ha realitzat diferents treballs de direcció escènica i col·laboracions en la premsa, la ràdio o la televisió.

Ha estat jurat de diferents premis de teatre com ara: Premi de Teatre d'Alcoi, Premi d'Alacant, Ciutat de València, El Micalet, Paterna, Premi Born de Ciutadella de Menorca, els Premis Octubre

de València, Premis Ciutat d'Alzira de Teatre (en col·laboració amb l'Editorial Bromera), Premis Ciutat de Torrent o el Premi Robrenyo de l'AIET (Barcelona). També ha format part de la Comissió d'Ajudes de Teatres de la Generalitat Valenciana.

Ha dirigit diferents muntatges i lectures dramàtiques entre les quals cal destacar *Tango* de M. Molins a la Sala Moratín dels TGV, *Abú Magrib* i *La sonrisa del Crimen* de M. Molins, *La mirada de l'Alquimista* de R. Sirera a la sala de la SGAE de València o *L'Oratori per la mort de Víctor Jara* de V. A. Estellés estrenada a la Sala Matilde Salvador de la Universitat de València el setembre 2003 per a Amnistia Internacional i l'Associació Antoni Llidó, etc.

La seua activitat teatral, però, s'ha centrat principalment en la dramaturgia no solament en el sentit d'escriptura en solitari, sinó també com a element intern dels muntatges escènics. Cal mencionar diferents obres, cicles i adaptacions: *Dansa de Vetlatori* (1971, edit. 1978), *Quatre Històries d'Amor per a la Reina Germana* (1973, edit. 1981), *Ginesta* (1981), *Centaures* (1981, edit. 1985), *Tango* (1983, edit. 1985), *Ni tan alts ni tan rics* (1985, edit. 1989), *Els Viatgers de l'Absenta* (1987, edit. 1990), *Ombres de la Ciutat* (1990, edit.1992), *L'Amant del Paradís* (1994, edit. 1994), *Abú Magrib* (1992), la *Trilogia d'Exilis* (edit. 1999) que conté *Diònysos* (1979), *Els Viatgers de l'Absenta* (1987) i *La màquina del Doctor Wittgenstein* (1987), *Tànger* (1998, edit. 1998), *Shakespeare (la mujer silenciada)* (Edit. 2000), *Abú Magrib* (1992, edit. 2002), *Una altra Ofèlia* (2001, edit. 2003), *Elisa* (1992, edit. 2003), *Monopatins (skaters)* (2006), *Un vol de coloms* (2007) o *Bullirà el món. Recull de peces breus* (2007), *Dones, dones, dones* (2010), *València, Hollywood, Iturbi* (2012), *Malalts de llengua* (2013), *Blut und Boden (Sang i Pàtria. 2014)* entre d'altres.

També ha fet textos d'encàrrec i versions per a diferents companyies o grups teatrals entre els quals cal destacar *Calidoscopi* sobre poemes de V. Andrés Estellés (1980), *Braguetània* per a l'Horta Teatre de València (1987), *Ara Va de Veres* sobre un text d'Eduardo Ladrón de Guevara per a La Tarumba Teatre d'Alzira (1989), *Que Visca l'Infern* (1993) i *Ami* (1997) per a la companyia Nanà Teatre, *Sa-I-Net* per al grup El Batà de Paterna (1996), *Catalans Salvatges* per a l'empresa Focus, estrenada a Barcelona (1993), *Victòria Blanc* (1991) estrenada als Teatres de la Generalitat Valenciana el 1992, *Shakespeare (la mujer silenciada. 1996)*, també estrenada pels Teatres de la Generalitat Valenciana, o *Paraules en Carn Viva* (sobre textos i poemes de J. Fuster. 1997) i *La Carn Invicta* (sobre poemes de V. Andrés Estellés. 1998) per a L'Horabaixa Teatre; *Espejos (estrenada com a Laberintos)* a la Sala Triángulo de Madrid, *La solución está en los pies*, una farsa per a l'actor madrileny Francisco Maldonado, *Una altra Ofèlia* estrenada als Teatres de la Generalitat Valenciana el febrer del 2004 i diferents dramaturgies per a la companyia Teatro del Círculo com ara *Adieu, Adéu, Adiós, Goodbye*, composició textual en francès, català, castellà i anglès a

partir d'alguns poemes d'A. Rimbaud en homenatge al ballarí, coreògraf i professor de Dansa Contemporània G. Collins, *Ismena text per a Ismena-Müller*, dirigida per Pablo Corral i estrenada el 2004 o *Jo, Feurbach* reescriptura i dramaturgia sobre l'obra de Tankred Dorst per a la Companyia Bòbila Teatre. També ha escrit per a l'actor Manuel Puchades algunes metrofarses com ara *Metrosexual asesino* o per al grup de nova creació "Rodolant Teatre", *El Valents de Valor* sobre cinc rondalles arrellegades per l'Enric Valor. Així mateix ha versionat per a teatre algunes obres de Mercè Rodoreda, *Un dia, mirall trencat*, estrenada a Barcelona el 2008 amb gran èxit i dirigida per Ricard Salvat.

També ha publicat alguns assajos com ara *Alternatives dramaturgiques del teatre valencià dels anys setanta*. La Rella, 9. Revista de l'Institut d'Estudis Comarcals del Baix Vinalapó. Elx (Alacant); *L'experiència del teatre i la prosòdia valenciana*. La Rella, 7. Revista de l'Institut d'Estudis Comarcals del Baix Vinalapó. Elx (Alacant). 1989; *El teatre de Vicent Andrés Estellés (dins la memòria)*. Quaderns de Xàtiva Num.5. Xàtiva 1993, *El Discurs Literari. Llengua i Literatura*. Batxillerat. (En col·laboració amb F. Calafat) Edic. Voramar/Santillana, València; *Et Verbum Caro Factum Est* La Palabra y la escena (Acción teatral de la Valldigna III). Universitat de València, *El Teatre Independent a València: Un relat*. Assaig de Teatre. Revista de l'Associació d'Investigació i Experimentació Teatral. Núm. 37. Barcelona, 2003, *Resistència i riurecràcia (per Galileu i Sísif)* en "L'escena del futur. Memòria de les arts escèniques als Països Catalans (1975 – 2005). Col·lecció Argumenta 6, *El bosc fragmentat i líquid* en "Dramaturgia al País de les Meravelles?". I Simposi sobre el teatre infantil i juvenil. UAB, 2007, entre molts altres treballs d'investigació i divulgació teatral.

Així mateix ha obtingut més de 15 premis com ara el Ciutat d'Alcoi 1981 per *Quatre Històries d'Amor per a la Reina Germana*, el Ciutat de València 1982 per *Centaures*, Ciutat de Granollers 1983 per *Diònyos*, Ciutat de València 1989 per *Els viatgers de l'absenta*, Premi Ajudes Literàries Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat Valenciana 1989 per *Combat (l'última cinta de Maria Callas)*, III Premi dels Escriptors Valencians 1993 per *Ombres de la Ciutat*, Finalista del Premi Durango Baqué 1996 per *Shakespeare (la mujer silenciada)*, Premi de la Crítica 1999, modalitat teatre de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana per *Trilogia d'Exilis*, X Premi dels Escriptors Valencians 1999 també per *Trilogia d'Exilis* i XII Premi dels Escriptors Valencians 2002 per *Abú Magrib* o XIII Premi dels Escriptors Valencians 2003 per *Elisa*, Premi Octubre de Teatre 2009 per *Dones, Dones, Dones*, el Premi Ramon Vinyes 2010 per *Bagdad (dones al jardí)* i Ajuda a la Creació Teatral de TGV 2009 per *València, Hollywood, Iturbi*, entre altres. També ha estat nominat un parell de vegades al Premis de Teatre de la Generalitat Valenciana, la primera per *Victòria Blanc* i la segona per *El ball dels llenguados / El baile de los lenguados / The Dance of Soles*.

Ha estrenat en nombroses ocasions tant en l'àmbit dels teatres institucionals, com en produccions de l'empresa privada o els grups d'aficionats, de falla o alternatius.

Alguns dels seus textos han estat traduïts a l'anglès, el francès o l'italià.

L'any 2007, la Universitat d'Alacant junt amb la Universitat Autònoma de Barcelona li va dedicar el I Simposi Internacional de les Arts Escèniques on van assistir més de 20 especialistes tant espanyols com americans, francesos o anglesos. I el 2013, l'AELC li va retre l'homenatge institucional de l'Associació.

Té entrades a les web de l'AELC (<http://aelc.cat>) i el Pen Club Catala (<http://visat.cat>)

BIBLIOGRAFIA MÍNIMA:

AA.VV, *TRENTA ANYS DE TEATRE VALENCIÀ*, ED. BROMERA, 2000.

AA. VV, *TEATRE, PASSIONS I (ALTRES) INSOLÈNCIES. LECTURES SOBRE LA DRAMATÚRGIA DE MANUEL MOLINS. ACTES DEL I SIMPOSI INTERNACIONAL DE LES ARTS ESCÈNIQUES. UNIVERSITAT DE VALÈNCIA, 2008*

AZNAR, M; "El somni del nord enllà o els immigrants magribins en el teatre català actual" dins I Simposi Internacional sobre Teatre Català Contemporani. De la transició a l'actualitat. Actes. 1, 2 i 3 de juny 2005. Institut Teatre Diputació de Barcelona. Barcelona, 2005. Pàgs. 129- 176.

F. CALAFAT, "Àguiles angoixades", introducció a *Trilogia d'exilis*, de M. Molins, València, E. Climent, Ed., 1999, p. 7-33.

F. CALAFAT, "Manuel Molins, o el teatre com a combat" en Textos cordials. Els escriptors saforencs a Josep Iborra. CEIC Alfons el Vell. Gandia, 1997.

F. CALAFAT, "Pròleg" a *La Divina Tramoia (una farsa celestial)*. València, Tres i Quatre, 2006.

E. FERRER, *Literatura i societat. País Valencià, Segle XX*. València, Tres i Quatre, 1981, p. 161- 164;

F.FOGUET, "Desbordament romàntic" en *Transversal. Número 13*. 2001.

F. FOGUET, "Pobre i estranger a Europa" en *Diari AVUI*, 6/06/02. Barcelona.

F. FOGUET, "La Dramatúrgia excèntrica de Manuel Molins" dins I Simposi Internacional sobre Teatre Català Contemporani. De la transició a l'actualitat. Actes. 1, 2 i 3 de juny 2005. Institut Teatre Diputació de Barcelona. Barcelona, 2005. Pàgs. 235-272

- F. FOGUET, “Molins Inèdit”. Revista Pausa. Tercera època. N. 23. Barcelona, Març 2006.
- F. FOGUET, “Qui no ha sigut un adolescent imbècil als 14 anys?” dins *Monopatins (Skaters)*, Alzira, Bromera. 2006
- E. HERRERAS, *Valencia Cinema, Studio S. A: 25 años de resistencia cultural*. Edit. Algar, 2001.
- S. MOLAS, “Ressenya d’*Abú Magrib*”. La Rella. Anuari de l’Institut d’Estudis Comarcals del Baix Vinalopó. 15. Tardor, 2002. Pàgs. 277 – 280.
- S. MOLAS, “La inmigración a escena”. Información (6 de marzo 2003). Alacant.
- J. PALOMERO, *D’Eduard Escalante a Rodolf Sirera, perspectiva del teatre valencià modern*, València, Tabarca. 1995, p. 76-79.
- A. PONS, “Notas y sugerencias sobre el teatro breve de Manuel Molins”, *Art Teatral*, 11 (1998), p. 108-111.
- M. J. RAGUÉ, “Manuel Molins, un autor de la Comunidad Valenciana” en *El teatro de fin del milenio en España (De 1975 hasta hoy)*, Barcelona, Ariel, 1996, p. 201-202.
- M. J. RAGUÉ, “El teatre de Manuel Molins. L’exili, el paraigua i la màscara”, *Caràcters. Revista de llibres*. 10 (2000), p. 9-10.
- R. ROSSELLÓ, “Sobre el Teatre Independent Valencià i la nova escriptura teatral”, *Caplletra*-22. (Primavera 1997), p. 217 ss.
- G. SANSANO, “El teatre com a totalitat”, en M. Molins, *Ni tan alts, ni tan rics...* (1989), p. 9-20.
- G. SANSANO, “Aproximació a l’obra teatral de Manuel Molins”, *Catalan Review*, VII, 1-2 (1994), p. 335-341.
- G. SANSANO, “Manuel Molins, Contra el dolor”, en M. Molins, *Abú Magrib*, Alzira, Bromera, 2001, p. 7-30.
- G. SANSANO, “Una obra dramàtica molt personal: Manuel Molins”, *Caràcters. Revista de llibres. Pàgines centrals dedicades a Manuel Molins*. 17 (2001), p. 20 ss.
- G. SANSANO (director), *Diccionari de la literatura valenciana (1968-2000)*. Inst. Alacantí de Cultura Juan Gil - Albert, 2001
- J. L. SIRERA, *Història de la literatura valenciana*, València, Alfons el Magnànim, 1995, p. 559-562.